

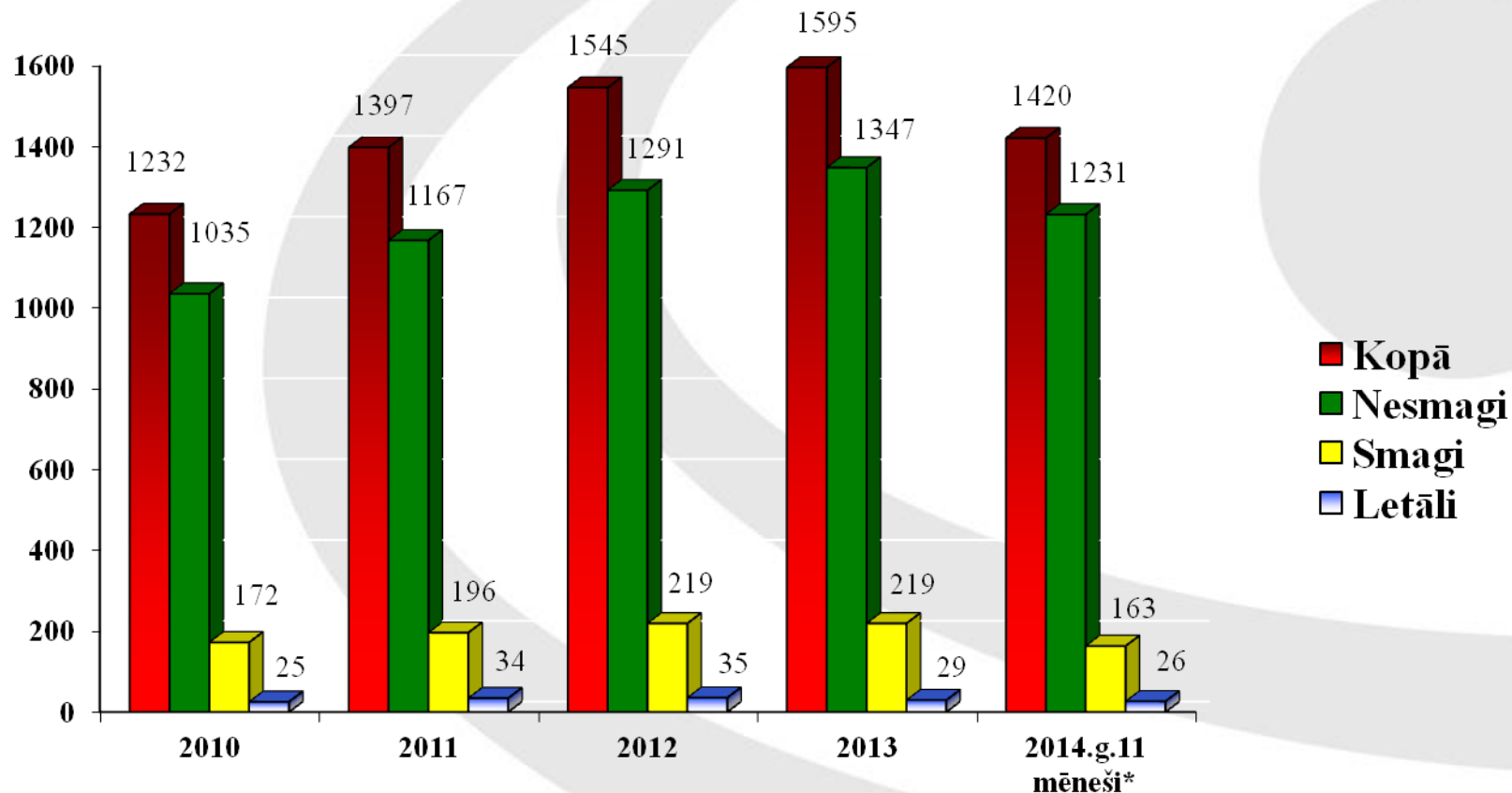
*Nelaiimes gadījumi un konstatētie pārkāpumi
elektrodrošības jomā Valsts darba inspekcijas
skatījumā*

Valsts darba inspekcijas
Darba aizsardzības nodaļas vadītāja
Sandra Zariņa

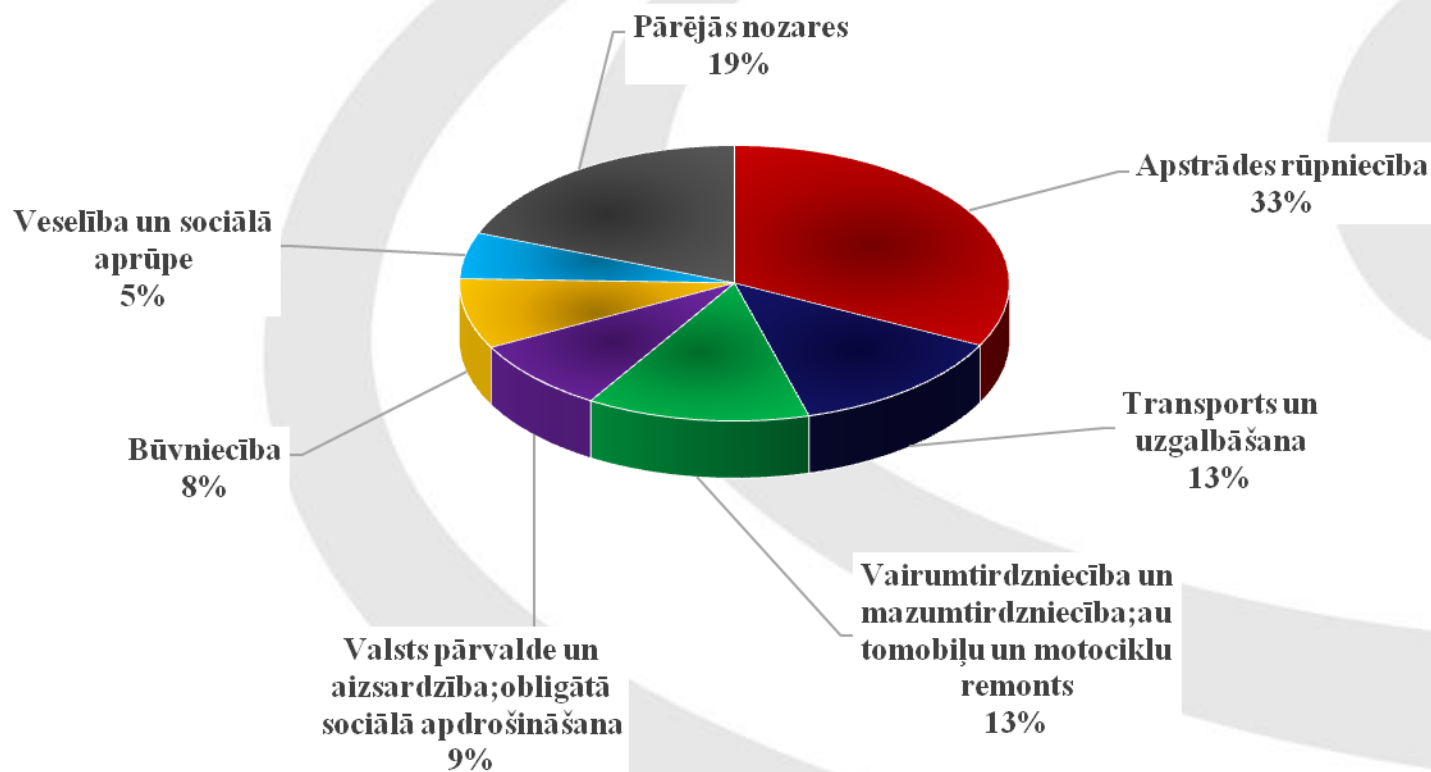
VALSTS DARBA INSPEKCIJA

Valstī kopā darbā notikušo nelaimes gadījumu skaita dinamika (2010. gads līdz 2014. gada 30. novembrim)

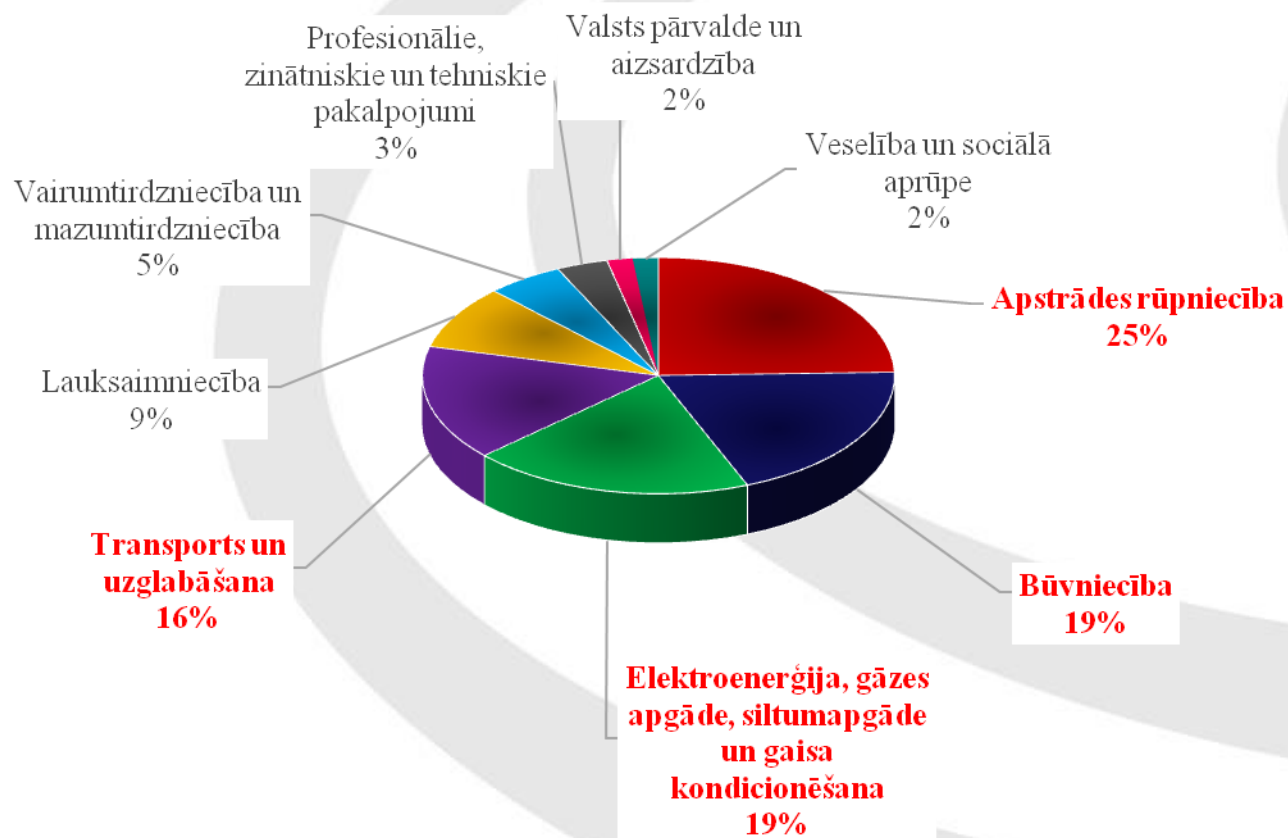

* Par 2014. gada 11 mēnešiem grafikā norādīti operatīvie dati.

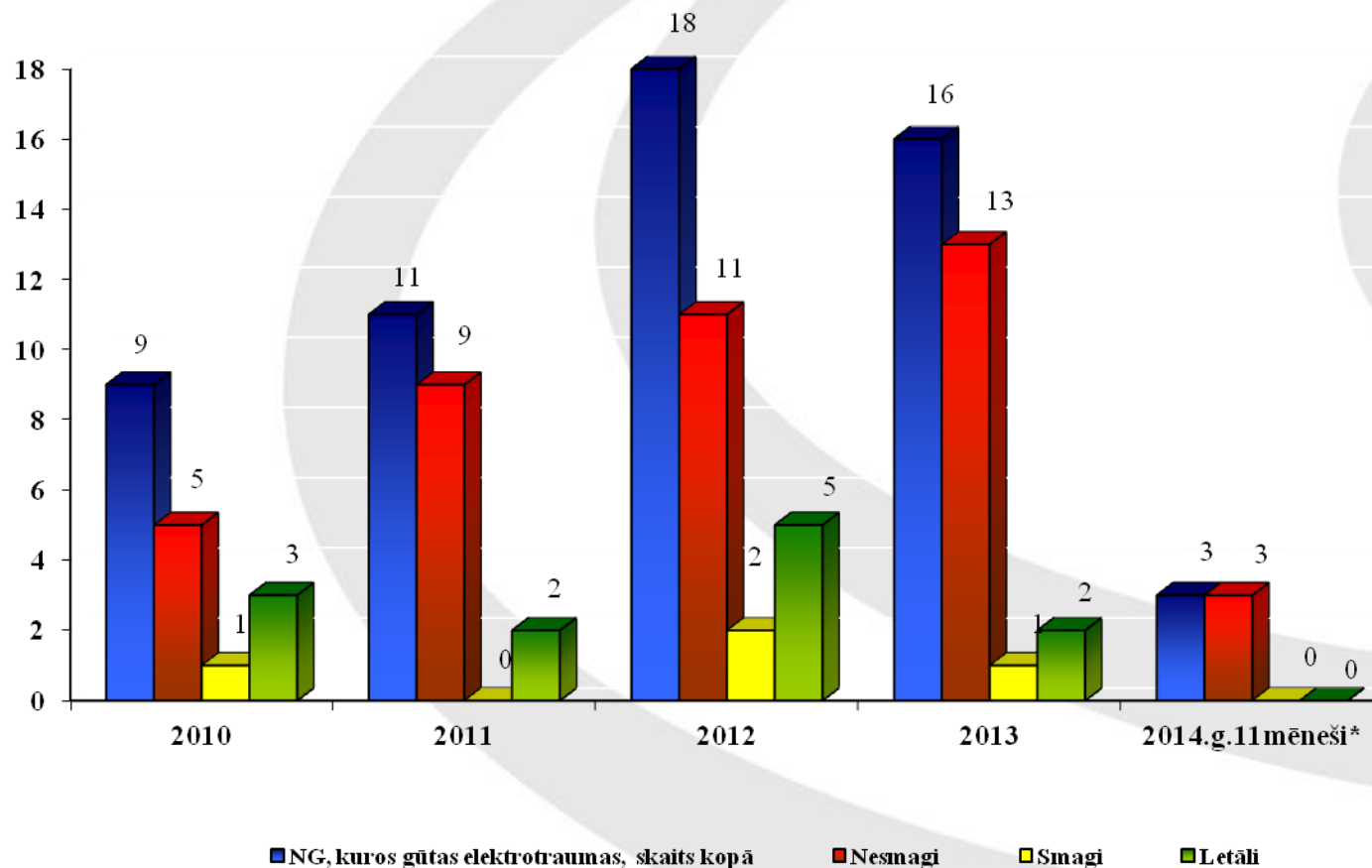
2014. gada nelaimes gadījumu darbā sadalījums kopā pa nozarēm

Nozares, kurās nelaimes gadījumā darbā gūtas elektrotraumas (2010. gads – 2014. gada 30. novembrim)

Nelaiemes gadījumu skaita dinamika, kuros gūtas elektrotraumas (2010. gads līdz 2014. gada 30. novembrim)

* Par 2014. gada 11 mēnešiem grafikā norādīti operatīvie dati.

Letāls nelaimes gadījums darbā, veicot elektrolīnijas rekonstrukcijas darbus 2014. gadā

Tika veikti elektropārvades līnijas rekonstrukcijas darbi. Darbi tika veikti elektropārvades līnijas balstos. Balstu augstums ir apmēram 43 m. Darbinieki darbus veica apmēram 35 metru augstumā. Elektrovadu uzvilkšanai kā palīglīdzekļi tika izmantotas speciālas spoles ar trīs diskus, katra savam vadam, kura tiek piestiprināta pie balsta konstrukcijas.

Lai piekļūtu vadiem, darbu veikšanai bija uzstādīta speciāla rāmja veida laipa. Brīdī, kad tika pievilkti vadi, pārlūza spoles stiprinājuma augšējā šeikeļa skrūve un elektrovadi kopā ar spoli, laipu un instrumentiem un elektromontieri nokrita zemē, apmēram no 35 m augstuma.

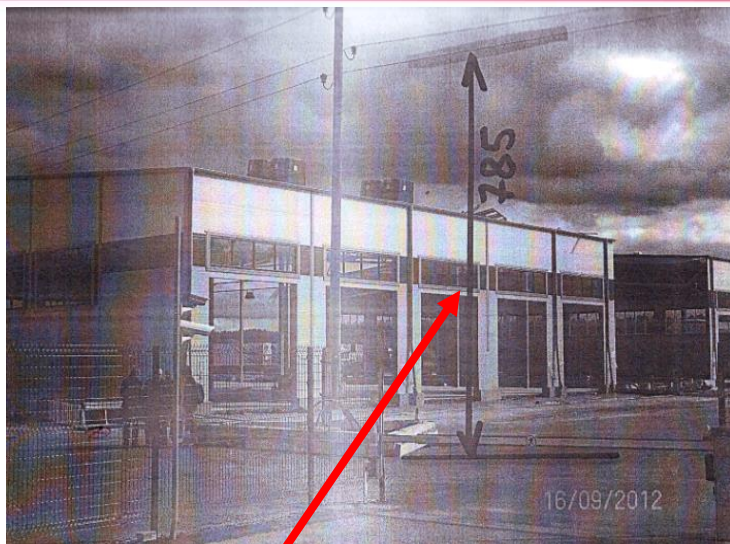
Cēloņi:

1. Drošības prasībām neatbilstošs elektrovadu uzvilkšanas spoles piekares stiprinājuma augšējā šeikeļa bultskrūves savienojums;
2. Netika izmantoti atbilstoši IAL, t.i., netika izmantota pozicionējošā kritiena bloķētājs ar autobloku.

Cietušā vecums ir 55 gadi un **darba stāžs - 17 gadi.**

Neuzmanības rezultātā izraisīts nelaiemes gadījums ar letālu iznākumu

Attālums no zemes līdz elektrības līnijas vadiem

Alumīnija torņa sastatņu augstums

Būvobjektā bija nepieciešams ēkai uzlikt notekcaurules. Šo uzdevumu veica 2 darbinieki. Notekcauruļu uzstādīšanā tika izmantotas pārvietojamās alumīnija torņa sastatnes, kuru augstums ir apmēram 8,3 m. Pabeidzot likt notekcaurules vienai no ēkas pusēm, darbinieki alumīnija torņa sastatnes bīdīja uz otru pusi. Tās pārbīdot, tika skarti elektrības līnijas vadi. Elektrības līnijas vadi atrodas 7,85 m augstumā.

Abi darbinieki saņēma strāvas triecienu un nokrita zemē. Viens no darbiniekiem gāja bojā.

Bojā gājušā vecums – 33 gadi un darba stāžs – 1 gads.

Cēlonis:

- Darbinieku neuzmanība pārvietojot alumīnija sastatnes.

Elektrotraumas izraisīts letālais nelaimes gadījums 2013. gadā

Cietušajam tika dots uzdevums kukurūzas laukā ar pašgājēju plāvēju – smalcinātāju plaut kukurūzu. Kukurūza sasmalcinātā veidā no plāvēja pa regulējamu izpūtes cauruli tika izpūsta blakus braucošā traktora piekabē. Pāri kukurūzas laukam ierīkota 20 kV gaisvadu elektrolīnija. Darba gaitā plāvējam aizsītās kukurūzas griezējasmeņi. Cietušais padeva plāvēju atpakaļgaitā, lai to iztīrītu. Tajā brīdī cietušā kolēģis ar traktoru pabrauca kādu gabalu nost no plāvēja un apstājās. Viņš ieraudzīja, ka cietušais guļ uz lauka blakus kombainam. Kombaina priekšējā daļa un aizmugurējā kreisā riepa dzirksteļoja un dega. Plāvēja izpūtes caurule bija pieskārusies pie 20 kV gaisvadu elektrolīnijas apakšējā vada. Mehanizators, kurš vadīja kombainu, gāja bojā.

Bojā gājušā vecums – 27 gadi un darba stāžs – 4 mēneši.

Cēlonis:

- nepietiekama darbinieka apmācība un instruktāža darba vietā darbam ar pašgājēju plāvēju – smalcinātāju.

Letāls nelaimes gadījums darbā, veicot elektrodarbus 2011. gadā

Elektropadeves bojājumu privātmājai- elektromontieru brigādei (2 darbiniekiem) tika dots uzdevums novērst bojājumu. Cietušais elektromontieris telefoniski paziņoja savam kolēģim, ka ir atradis bojājuma vietu – ir trūcis vads un tas atrodas zemē. Kolēģis vēlāk pārvietojoties pa teritoriju, ieraudzīja, ka elektromontieris ir ielūzis ledū. Cietušajam kolēģim rokās bija plānie darba cimdi, galvā cepure un ap viņu atradās vadu mudžeklis.

Cietušais elektromontieris, nesagaidot savu kolēģi, lai kopīgi atslēgtu transformatoru, bija patvaļīgi tuvojies zemē gulošam vadam un, iespējams, paņēmis to rokā. Izmeklēšanas laikā nenoskaidrotu iemeslu dēļ elektromontieris ielūza āliņģi, samērcējot darba apģērbu un darba cimdus, kas, kļūstot slapji, vada elektrisko strāvu, un tādējādi izraisīja fāzes zemslēgumu caur sevi. Elektromontieris gāja bojā.

Cēloņi:

1. Nav ievēroti darba drošības noteikumi vai instrukcijas.

Cietušā vecums ir 46 gadi un **darba stāžs - 23 gadi.**

Letāls nelaimes gadījums darbā 2010. gadā

Nelaiimes gadījums notika autoservisa dušas telpā, kurai grīda bija klāta ar flīzēm. Uzņēmuma sargs no rīta, veicot teritorijas apgaitu, pamanīja, ka ir atvērtas durvis un ieraudzīja, ka dušas priekštelpa ir pilna ar ūdeni. Atverot dušas telpas durvis, sargs atrada uz grīdas guļošu uzņēmuma autoatslēdznieku. Izsauktā neatliekamā medicīniskā palīdzība konstatēja autoatslēdznieka nāvi.

Saskaņā ar Tiesu medicīnas ekspertīzes atzinumu, autoatslēdznieka nāve ir iestājusies no elektrotraumas.

Cēloņi:

1. Nav nodrošināta elektroietaišu ierīkošana un uzturēšana tā, lai nodarbinātie būtu pasargāti no elektrotraumām.

Cietušā vecums ir 23 gadi un darba stāžs – 3 gadi.

Letāls nelaimes gadījums darbā, veicot elektrodarbus 2009. gadā

Nelaimes gadījuma dienā operatīvās izbraukuma brigādes elektromontieriem (2 darbiniekiem) tika dots uzdevums veikt remontdarbus konkrētai elektrolīnijai.

Šajā laikā, dodoties uz darba vietu iecirkņa darbu vadītājs pa ceļam bija ievērojis, ka izkritis izolatora kāsis 20 kV atdalītājam pie kāda cita transformatora punkta. Par to viņš telefoniski paziņoja nodaļas vecākajam meistaram. Savukārt nodaļas vecākais meistars vienu no izbraukuma brigādes elektromontieriem mutiski informēja par atklāto defektu un, ka tiks rakstīts norīkojums defekta novēršanai.

Pēc pusdienām abi operatīvās izbraukuma brigādes elektromontieri satikās un brauca ieskrūvēt izkritušo kāsi. Nesaņemot norīkojumu un bez atļaujas darba vietas sagatavošanai un pieļaipei pie darba no iecirkņa elektrotīklu dispečera, abi elektromontieri uzsāka darbus defekta (izkritušā kāša) novēršanā. Cietušais elektromontieris uzkāpa balstā līdz atdalītājam. Neveicot tehniskos drošības pasākumus drošai darbu veikšanai (neveica sprieguma neesamības pārbaudi un neuzlika pārvietojamā zemējuma vadus) gatavojas uzsākt remonta darbus, bet pieskārās zem sprieguma esošam elektriskajam vadam, kā rezultātā izveidojās elektriskais loks un elektromontieris guva nāvējošu elektrotraumu.

Cēloņi:

1. Nav ievēroti darba drošības noteikumi vai instrukcijas.

Cietušā vecums ir 44 gadi un **darba stāžs – 24 gadi.**

Smagie nelaimes gadījumi darbā, veicot elektrodarbus

1. Elektriķim tika dots darba uzdevums – brikešu un granulu ražošanas telpā, elektrosadales skapī (iekārtai) veikt elektroietaišu pārbaudi. Pēc vizuālās apskates elektrosadales skapī (iekārtai) drošinātāju blokam bija nepieciešama drošinātāju nomaiņa. Elektriķis, **neatslēdzot spriegumu un palaujoties uz savu kompetenci un profesionalitāti**, veica nepieciešamās darbības. Darbības rezultātā, drošinātāju bloka kontakti saskārās, radot elektrisko loku. Elektriķis, spilgtas gaismas un elektriskā loka lielās temperatūras iedarbības rezultātā, guva smagus sejas un acu apdegumus

Cēloņi:

1. Nav ievērota darba drošības instrukcija.

Cietušā vecums ir 66 gadi un darba stāžs mazāks nekā 1 gads.

2. Operatīvās izbraukuma brigādes elektromontieriem tika dots uzdevums transformatora punktā konstatēt kabeļlīnijas bojājumu. Ar bojājuma ierīces noteicēja palīdzību pārbaudīja kabeli un konstatēja, ka kabelis nav bojāts, par ko telefoniski tika informēts dispečeris. Dispečeris deva rīkojumu ieslēgt kabeļlīniju. Brīdī, kad tika ieslēgta kabeļlīnija, izrādījās, ka kabelis ir bojāts, līdz ar to izveidojās īsslēguma loks, kurš izdedzināja transformatora drošinātājus un atslēdzās apakšstacijas jaudas slēdzis, kā rezultātā transformatoru punkts palika bez elektrības un transformatora telpa bija pilna ar dūmiem. Dispečeris deva rīkojumu atslēgt transformatora atdalītāju, lai elektromontieri varētu nomainīt drošinātājus. Cietušā kolēģis aizgāja uz mašīnu pakal lukturim un tīrīšanas līdzekļiem. Brīdī, kad viņš atradās pie automašīnas, viņš izdzirdēja skaņu, kas nāca no transformatora būdas. Transformatorā notika negaidīts sprādziens, kā rezultātā cietušais elektromontieris guva smagus kāju apdegumus.

Cēloņi:

1. Nav ievērota darba drošības instrukcija – netika lietots drošības aprīkojums – individuālie aizsardzības līdzekļi;

2. Darbs alkohola reibumā (1,33 promilles)

Cietušā vecums ir 41 gads un **darba stāžs 21 gads**.

Smagie nelaimes gadījumi darbā, veicot elektrodarbus

3. Stropētājs no meistara saņēma darba uzdevumu veikt tramvaja sliežu ceļa plātņu montāžu. Stropētājs ar kolēģiem devās uz darba veikšanas vietu pie elektrotransporta kontaktvadiem. Bija jāveic sliežu ceļa plātņu izkraušana no kravas automobiļa kastes ar kravas celtņa palīdzību un plātņu nolikšana un nostiprināšana uz sagatavotās virsmas zemes līmenī. Izkraujot pēdējo paneli no kravas automobiļa kastes pie plātnes nolikšanas paredzētajā vietā, stropētājs labo roku (rokās bija darba cimdi) turēja uz traversas metāla rāmja, līdz brīdim, kad sajuta elektriskās strāvas triecienu. Pēc elektriskās strāvas iedarbības stropētājam kļuva slikti un viņš apsēdās uz zemes. Stropētājs guva smagus veselības traucējumus.

Cēloņi:

1. Trūkumi darbu vadīšanā pie elektrotransporta kontaktvadiem;
 2. Netika nodrošināta elektrolīnijas atslēgšanas procedūra.
- Cietušā vecums ir 37 gadi un darba stāžs mazāks nekā 1 gads.

4. Elektrotehniķu brigādei tika dots uzdevums veikt uzturēšanas remontu apakšstacijā. Pie apakšstacijas tika veikti sagatavošanās darbi – pieslēguma atslēgšana, atdalīšana, sazēmēšana, norobežojošo lentu un drošības zīmju izvietošana. Apakšstacijas teritorijā darbi bija jāveic, izmantojot hidropacelāju-elektrotehniķis, paņēmis testēšanas vadus un pievienošanas galus, iekāpa hidropacelāja grozā, piesprādzējās pie tā ar drošības jostu un deva komandu uz platformas stāvošajam hidropacelāja vadītājam celt grozu augšā. Grozs vēl nebija pacelts nepieciešamajā augstumā un atradās apmēram 0,5 m attālumā no strāvas spailēm, kad elektrotehniķis sajuta strāvas indukciju un deva komandu laist grozu lejā. Tajā brīdī notika skaļa elektriskā izlāde, kā rezultātā aizdegās elektrotehniķa drēbes. Elektrotehniķis guva smagus ķermeņa apdegumus.

Cēloņi:

1. Nav ievērota darba drošības instrukcija
- Cietušā vecums ir 57 gadi un **darba stāžs 6 gadi.**

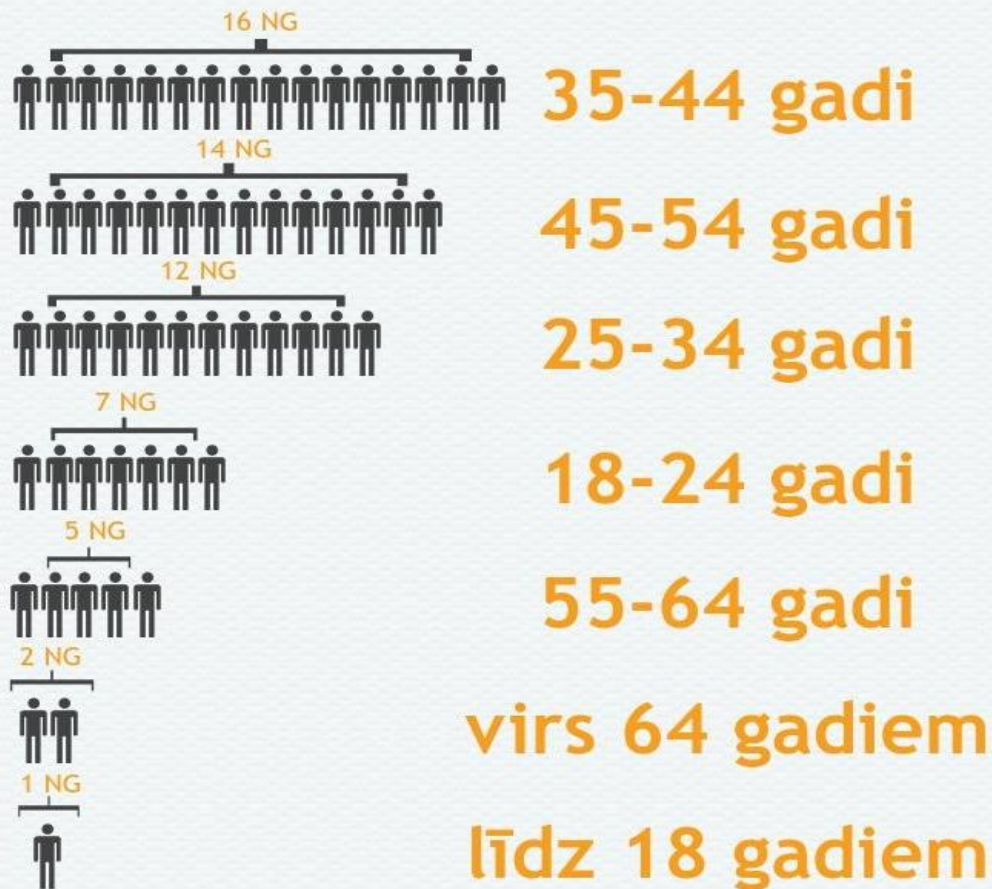

Elektrotraumas guvušo darba stāžs

< 1 gadu	21 NG
1-3 gadi	15 NG
4-10 gadi	10 NG
11-15 gadi	3 NG
16-20 gadi	3 NG
>20 gadiem	5 NG

Elektrotraumas guvušo vecums

Nelaimes gadījumi alkohola reibumā

7 NG notika alkohola reibumā!

50 NG cietušais bija "skaidrā"

NG cietušo alkohola reibuma pakāpe

0,01‰

1,75‰

0,82‰

2,12‰

1,33‰

2,25‰

Uzņēmuma lielums

15 NG notika uzņēmumos ar 6-49 darbiniekiem

15 NG notika uzņēmumos ar 50-249 darbiniekiem

15 NG notika uzņēmumos ar 500 un vairāk darbiniekiem

10 NG notika uzņēmumos ar 250-499 darbiniekiem

2 NG notika uzņēmumos līdz 5 darbiniekiem

JAUTĀ: info@vdi.gov.lv

ZIŅO: nekvalitativs@vdi.gov.lv
nelegals@vdi.gov.lv

SEKO: @darbaizsardziba
@darbainspekcija

SKATIES:

<http://www.youtube.com/user/LMVDI#p/u>

IEPAZĪSTIES:

http://www.slideshare.net/Valsts_darba_inspekcija

Paldies par uzmanību!